

Escoltem la pintura, pintem la música!

Docent: Verónica Maynés

Curs 2024-25: UNED Sènior Cornellà

Hores lectives: 30

Dia i hora: dimarts de 18:00 a 20:00 h

Idioma: català

Calendari: octubre: 1, 15, 22 i 29
 novembre: 5, 12, 19 i 26
 desembre: 3, 10 i 17
 gener: 14, 21 i 28
 febrer: 4

Introducció

Des de les èpoques més remotes, els éssers humans han utilitzat les arts amb diferents finalitats: per comunicar-se amb els déus, per atreure la pluja, per celebrar rituals, per expressar els seus sentiments, per manifestar la seva visió del món, per deixar constància del seu pas per un lloc, o com a via per accedir a la bellesa. La música i la pintura són dues de les arts que més ponts han establert entre sí, beneficiant-se mútuament de les seves particularitats. En aquest curs buscarem els nexes entre aquestes dues arts, i apreciarem l'evolució de la música a través de la seva representació iconogràfica. Escoltarem els instruments que apareixen a diferents pintures, i farem un recorregut històric i estètic, analitzant les característiques comuns a les diverses arts des de l'antiguitat fins els temps actuals.

Objectius

- Conèixer la iconografia musical des de l'antiguitat fins a l'actualitat.
- Reconèixer, comprendre i valorar les diferents estètiques relacionades amb la música i les arts en general.
- Reconèixer auditivament els diferents estils i tendències estètiques de la música a les que pertanyen les obres seleccionades al curs.
- Conèixer correctament les característiques dels diferents períodes de la Història de la Música contemplats al curs, relacionant les diferents influències que concorren a cada un d'ells.
- Conèixer alguns dels compositors que van utilitzar la pintura i altres arts com a font d'inspiració, i viceversa.
- Valorar les influències i interrelacions que han tingut les diferents arts a la Història de la Música des del punt de vista estètic, cultural i social.

Programa

1. Música i pintura. Primeres representacions musicals a l'art
2. Iconografia musical des de l'Edat Mitjana fins el segle XX: l'Edat Mitjana
3. Renaixement (I)
4. Renaixement (II)
5. Barroc (I)
6. Barroc (II)
7. Classicisme (I)
8. Classicisme (II)
9. Romanticisme (I)
10. Romanticisme (II)
11. Impressionisme. La sinestèsia entre la música i la pintura: Aleksander Skriabin, Rimsky-Korsakov, Jean Sibelius, Vassili Kandinsky, Olivier Messiaen
12. Segle XX

13. Claude Debussy. Enric Granados. Modest Mussorgski. Sergei Rachmaninov.
Vassili Kandinsky
14. Sortida per determinar
15. Quina música posem?. Selecció d'obres d'art per acompanyar-les amb música
triada pels alumnes i viceversa

Metodologia

La metodologia es basarà en l'explicació i el desenvolupament dels temes exposats, amb la projecció de *powerpoint* i lliurament dels apunts inclosos al mateix, i l'audició de les obres escollides.

Bibliografia

Música i pintura

Ausoni, Alberto. *Dizionario dell'Arte: la musica*. Mondadori Electa, 2005

Música i mitologia

Andrés, Ramón. *Diccionario de música, mitología, magia y religión*. Editorial Acantilado. 2012

Història general de la Música

Alsina, Pep & Sesé, Frederic. *La música y su evolución. Historia de la música con propuestas didácticas y 49 audiciones*. Libro y 2 CD. Ed. Graó. 2000

Burrows, John. *Música clásica*. Guías visuales Espasa. Editorial Espasa, 2006

Comellas, José Luis. *Historia sencilla de la música*. Ediciones Rialp. 2008

Grout, Donald J. & Palisca, Claude V. *Historia de la música occidental I i II*. Dos volums. Alianza Música. 1997

Michel, Ulrich *Atlas de música I i II*. Dos volums. Alianza editorial. 1998

Pérez Gutiérrez, Mariano. *Comprende y ama la música*. Sociedad general española de librería. 1992

Schonberg, Harold C. *Los grandes compositores*. Ed. Ma non troppo. 2007

Sadie, Stanley. *Guía Akal de la música*. Akal Música. 2000

Història de la Música per períodes

Varis autors. *Història de la música*. Dotze volums que es venen per separat. Editorial Turner Música

Downs, Philip G. *La música clàssica*. Editorial Akal Música. 1998 (1992)

Morgan, Robert P. *La música del siglo XX*. Akal Música. 1999 (1994)

Plantinga, León. *La música romàntica*. Editorial Akal Música. 1992 (1984)

Rosen, Charles. *El estilo clásico: Haydn, Mozart, Beethoven*. Alianza Música. 1999 (1971)

Rushton, Julian. *Música clàssica*. Ediciones Destino. 1998 (1986)

Whittall, Arnold. *Música romàntica*. Ediciones Destino. 2001 (1987)

Instruments musicals

Abrashev, Bozhidar & Gadjev, Vladimir. *Enciclopedia ilustrada de los instrumentos musicales*. Ed. Könemann

Cantus. *Diccionario de Instrumentos de la Edad Media y el Renacimiento*. 2002

Harmonia Mundi. *Le jeu des instruments. Un jeu de mémoire*. 2008

Maideu i Puig, Joaquim. *Instruments musicals*. Eumo Editorial. 1995

Ricercar. *Guide des instruments anciens*. 2009

Wade-Matthews, Max. *Atlas ilustrado de la música y los instrumentos musicales*. Editorial Susaeta

Estètica musical

Fubini, Enrico. *La estètica musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Alianza Editorial. 1999

Diccionaris

Randel, Don Michael. *Diccionario Harvard de música*. Alianza Diccionarios. 2006

Tranchefort, François-René. *Guía de la música de cámara*. Alianza Diccionarios. 2002

Tranchefort, François-René. *Guía de la música sinfónica*. Alianza Diccionarios. 2002